

1 Streszczenie

Cel badania stanowiło opracowanie kompleksowej diagnozy sytuacji OzN na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Diagnoza ma posłużyć do opracowania *Wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu* oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych do 2030 r.

Według spisu z 2011 roku OzN było w Polsce 4 697 tys. natomiast w województwie kujawsko-pomorskim 264 tys. Z opublikowanej w zeszłym roku przez GUS informacji sygnałnej za rok 2018 wynika, że liczba osób z orzeczeniami o niepełnosprawności przypadających na 10 tys. mieszkańców nieco się zmniejszyła.

Wśród ogółu osób z niepełnosprawnościami w roku 2011 osoby w tzw. wieku poprodukcyjnym stanowiły 42%, a wśród osób z orzeczeniami o niepełnosprawności 36%, podczas gdy wśród ogółu mieszkańców udział najstarszej grupy był ponad dwukrotnie niższy (17%). Prognozy demograficzne przemawiają za tym, żeby okres do 2030 roku, był czasem przygotowania regionalnego systemu wspierania osób z niepełnosprawnościami na wzrost zapotrzebowania na takie wsparcie, przewidywany na kolejne lata.

W roku 2019 w województwie kujawsko-pomorskim wśród osób, którym wydano orzeczenia o niepełnosprawności dla celów pozarentowych, udział kobiety i mężczyzn był prawie równy (odpowiednio: 35 322 i 35 722 osób). Przy czym wśród dzieci zdecydowanie przeważali chłopcy (61%), natomiast wśród dorosłych – nieznacznie – kobiety (51%). O ile pomiędzy rokiem 2011 a 2019 liczba orzeczeń wydawanych dla celów pozarentowych dotyczących kobiet spadła o 13%, o tyle dotyczących mężczyzn tylko o 4%. Co więcej, w przypadku mężczyzn spadła wyłącznie wśród chłopców (o 27%), podczas gdy dla dorosłych mężczyzn wzrosła o 1%. W przypadku kobiet spadek liczby orzeczeń wystąpił natomiast zarówno wśród dziewcząt (aż o 32%), jak i wśród dorosłych (o 11%).

W ciągu ostatnich 5 lat sytuacja znaczącej części niepełnosprawnych beneficjentów pomocy społecznej się poprawiła (na tyle, że przestali korzystać z takiego wsparcia), jednak efekt ten był słabszy, niż w przypadku świadczeniobiorców pełnosprawnych. W latach 2011-2019 aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami utrzymywała się na znacznie niższym poziomie, niż aktywność zawodowa ogółu mieszkańców województwa. Sytuacja w regionie nie odbiegała pod tym względem zasadniczo od sytuacji w skali całego kraju.